

MERYEM

﴿ ۱۹ ﴾ سُورَةُ مَرْيَمَ

Mekkîdir. Hebeş hicretinden evvel Mekkede nâzil olmuştur. Ancak secde âyetinin sonradan Medinede nâzil olduğu da Mukatilden merviydir. İtkanda « **وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا** » âyetinin dahi böyle istisnası nakledilmiştir.

Âyetleri : - Doksan sekiz veya dokuzdur.

Kelimeleri : - Dokuz yüz altmış iki.

Harfleri : - Üç bin sekiz yüz iki.

Fasılası : - **ن م ا د** harfleridir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
﴿١﴾ كَهَيْعَصَ ﴿٢﴾ ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ﴿٣﴾ اذِ
نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ﴿٤﴾ قَالَ رَبِّ انِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي
وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿٥﴾
وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ
لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ﴿٦﴾ يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ
رَبِّ رَضِيًّا ﴿٧﴾

sh:»3299

﴿٧﴾ يَا زَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ
قَبْلُ سَمِيًّا ﴿٨﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي
عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٩﴾ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ
هُوَ عَلَى هَيْنٍ وَقَدْ خَلَقْتِكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ﴿١٠﴾ قَالَ
رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ إِلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ

سَوِيًّا ﴿١١﴾ فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ
أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿١٢﴾ يَا يَحْيَى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ
وَأَتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿١٣﴾ وَحَنَانًا مِنْ لَدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ
تَقِيًّا ﴿١٤﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٥﴾
وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٦﴾

Meali Şerifi

كَهَيْعَصَ

1 Rabbının rahmetini bir anış Zekerriya kuluna 2 O vakit ki rabbına nida etmişti, gizli bir

nida 3 Demişti: yarab işte ben artık kemik gevşedi benden, ve baş bembeyaz alev aldı, sana duâ ile ise

rabbım hiç bir zaman bedbaht olmadım

sh:»3300

4 Bu halimle ben arkamdan yerime kalacak taallûkattan endişedeyim, hatunum da akım bulundu, onun için

bana bir veliyi ihsan eyle 5 Ki hem benim mirasımı, hem Ya'kub henadanının mirasını ala, hem de onu

rızaya mazhar kıl rabbım! 6 Ey Zekerriya! Haberin olsun biz sana bir oğul tebşir ediyoruz, adı Yahya,

bundan evvel hiç bir adaş yapmadık ona 7 Dedi: Yarab! benim için bir oğul nereden olacak: hatunum akîm
bulunuyor ben de ihtiyarlıktan kaçşamak derecesine geldim 8 Buyurdu: öyle, fakat rabbın buyurdu ki: o
bana kolaydır, bundan evvel seni yarattım! Halbuki hiç bir şey değildin 9 Dedi: yarab! Bana bir alâmet yap,
buyurdu ki: alâmetin, sap sağlam olduğun halde üç gece nasa söz söyleyememendir 10 Derken
mihrabdan kavmine karşı çıktı da "Sabah ve akşam tesbih edin diye onlara işaret verdi 11 - Ey Yahya!
kitabı kuvvetle tut (dedik) ve daha sabiy iken ona hikmet verdik 12 Hem de ledünnümüzden bir rikkat ve bir
pâklik, ki çok takvaşiar idi 13 Ve valideynine ihsankâr idi, cebbar, isyarkâr değil idi 14 Selâm ona hem
doğduğu gün, hem öleceği gün hem de diri olarak ba'solunacağı gün 15

1. ﴿كَهَيْعَصَ﴾ « كَاف ، هَاء ، يَاء ، عَيْن ، صَاد » bu sûrenin bir ismidir.

Muradını Allah bilir. Maamafih bunun mefhumu hakkında mevsukıyyeti iddia edilemiyen muhtelif ba'zı

rivayetler de vardır. İbni Mürdeveyhin tahrıcine göre Ümmühanîden Resulullahın şöyle buyurduğu

merviydir: kâfi hadisin ya âlimi sadık. Hazreti Alînin de « يَا كَهَيْعَصَ اغْفِرْ لِي » diye duâ ettiği

rivayet edilmiştir. Ki esmaullahdan demek olur. İbni Abbastan da her harfin kebîr, kerîm gibi esmai

ilâhiyyeden birine remz olması suretile bir kaç ma'nâ rivayet edilmiştir. Hâsılı delâleti vaz'ıyye ile lisanen bir

ma'nâ sabit değildir. Delâleti akliyye ise lâyüad vücuhe muhtemil olabilir. Meselâ bunlardan başka kâf,

Zekeriyyaya, ha zevcesine, ya Yahya'ya, ayin Isâya, sad Mustafaya remz olarak sûrenin mazmununu bir

icmal olmak muhtemil olduğu

sh:»3301

gibi kâf, kelimata, ha lâhute, ya yakîne, ayin ilme, sad sîdka remz olmak suretile evvelki sûrenin âharini bir

icmal olmak vesaire de muhtemildir. Ve binaenaleyh lâyüad vücuh içinde müteşabihtir. Fâidesi de kendi

kendine bırakılacak olan aklın ihtimalât içinde nasıl çırpındığını göstererek metalibi âliyeyi idrâkte mertebeli

acz-ü hayretini ihtardır. Ki buna ibtilâi rasihîn ta'bir olunur.

﴿١٦﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا
شَرْقِيًّا ﴿١٧﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا
رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٨﴾ قَالَتْ أَنَّىٰ أَعُوذُ
بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٩﴾ قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ
رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكَ غُلَامًا زَكِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَتْ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي
غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢١﴾ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ

رَبُّكَ هُوَ عَلَى هَيْنٍ وَلَنَجْعَلَ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا
مَقْضِيًّا ﴿٢٢﴾ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٣﴾
فَاجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ
هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا ﴿٢٤﴾ فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي
قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٥﴾

sh:»3302

﴿٢٥﴾ وَهَزَيْتِ الْيَكَّ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطُ عَلَيْكَ رُطْبًا خفيفًا
﴿٢٦﴾ فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَمَا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا
فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا
﴿٢٧﴾ فَاتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْعًا
فَرِيًّا ﴿٢٨﴾ يَا أُخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا
كَانَتْ أُمُّكَ بَغِيًّا ﴿٢٩﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ
مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٣٠﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ
الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿٣١﴾ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ

وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣٢﴾ وَبِرًّا
بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٣﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ
وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٤﴾

Meali Şerifi

Kitabda Meryemi de an, o vakit ki ailesinden çekildi de şark tarafından bir mekâna 16 Onlardan öte bir

perde çekti derken kendisine ruhumuzu gönderdik de düzgün bir beşer halinde ona temessül ediverdi 17 -

(Meryem) ona ben, dedi:

sh:»3303

her halde senden rahmana sığınırım, sakınırsın eğer bir teki isen 18 (Ruh) dedi: haberin olsun ben sana

gayet temiz bir oğlan vermek için sırf rabbının resulüyüm. 19 Dedi: benim için bir oğlan nasıl olur? bana bir

beşer dokunmadı, ben bir kahbe de değilim. 20 Dedi öyle, fakat rabbın buyurdu ki o bana göre kolay hem

onu nasa kudretimizin bir bürhanı ve tarafımızdan bir rahmet kılacağımız için, hem de o, bir kaza edilmiş

emir bulunuyor 21 Bu suretle ona hamil oldu, ve bu hamlile uzak bir yere çekildi 22 Derken ağrı onu bir hurma dalına götürdü, ay dedi: nolaydım bundan evvel öleydim ve unutulmuş gitmiş olaydım 23 Derken ona altından nida etti: sakın mahzun olma, rabbın senin altında bir su arkı vücûde getirdi 24 Hurmanın dalını kendine doğru silkele, üzerine derilmiş tâze hurmalar dökülsün 25 Artık ye, iç, gözün aydın olsun, bunun üzerine şayed beşerden birini görürsen ben, de: rahmana oruç adadım, onun için bu gün hiç bir inse söz söylemeyeceğim 26 Derken onu yüklenerek kavmine getirdi, hey Meryem! Dediler: alimallah yumurcak bir şey getirdin 27 Ey Harûnun hemşiresi, baban bir kötülük adamı değil idi, anan da bir kahbe değil idi 28 Bunun üzerine ona işaret etti, beşikteki bir sabî ile nasıl konuşuruz dediler 29 O dedi ki: haberiniz olsun ben Allahın kuluyum, o bana kitab verdi ve beni bir Peygamber yaptı 30 Ve beni her nerede olsam mübarek kıldı ve berhayat olduğum müddetçe bana namaz ve zekât tavsiye buyurdu 31 Ve beni valdeme hürmetkâr kıldı, bir cebbar şekiy kılmadı 32 Ve selâm bana hem doğduğum gün hem öleceğim gün, hem diri olarak ba'olunacağı gün 33

﴿٣٤﴾ ذٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ
يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾

﴿٣٥﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا
فَأَنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٦﴾ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٧﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ
بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٨﴾ أَسْمِعْ
بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ
﴿٣٩﴾ وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ
وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٠﴾ إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا
وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤١﴾

Meali Şerifi

İşte hakkında niza edip durdukları İsa ibin Meryem hak sözü olarak budur 34 Allahın veled ittihaz etmesi

hiç bir zaman olur şey değildir, tenzih o sübhana, o bir emri murad edince sade ona ol der! oluverir 35

Hem o haberiniz olsun dedi: Allah benim de rabbım sizin de rabbınızdır, onun için hep ona ibadet ediniz

iste yegâne doğru yol budur 36 Sonra hizibler kendi aralarında ihtilâfa düştüler, artık büyük bir günün
görülecek hâilesinden veyl o küfredenlere 37 Neler işidecek neler görecekler onlar bize gelecekleri gün,
lâkin o zalimler bugün açık dalâl içindeler 38 Onlar gaflet içinde iken, onlar iman etmezlerken, o hasret
gününün, o iş bitirildiği saatin dehşetini kendilerine haber ver, her halde Arza ve

sh:»3305

bütün üzerindeki biz varis olacağız biz, ve hep onlar bize irca, olunacaklar 40

34. ﴿ذٰلِكَ﴾ işte budur - öyle doğan ve o sözleri söyleyen bir kuldur ta beşikten ba'sine kadar

﴿عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ﴾ Hak kavlince Meryemin oğlu İsa

﴿الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ﴾ ki hakkında niza' edip duruyorlar - görülüyor ki sûrenin başından beri

ve bundan sonra nihayetine kadar âyetler hep elif fasılasıyla iken bu hitab da yalnız yedi âyet arada

ن م fasılasile işlenmiş bir çerçeve içine alınmıştır; bu da gösterir ki bu âyetler, bir Sûrenin asıl maksadını

anlatan karar âyetleridir ki başta nefyi veled ile 35.

﴿مَا كَانَ لِلّٰهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَّلَدٍ سُبْحٰنَهُ﴾ ilh... tenzih, ve lisanı İsâdan şu

suretle tevhide da'vet 36.

﴿وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ - bu âyet, ta
yukarıdaki « إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ » cümlesine ma'tuftur. binaenaleyh « إِنَّ اللَّهَ رَبِّي »

»... demek olarak İsânın kelâmındandır (sûrei Bakarede geçen nazîrine bak) eldeki İncillerde dahi mezkûr

olan bu söz, onun nübüvvetinde da'vetinin hulâsası olduğu ve tevhidi tensis eylediği için buraya ayrıca

ifraz olunmuştur. 37. ﴿فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ﴾ sonra hizibler kendi

aralarında ihtilâf çıkardılar - Yehûdîler bir türlü söyledi, Nesârâ fırkaları da türlü niza'lara düştüler; kimi

Allahın oğlu dediler, kimi Allahın kendisidir Yere indi sonra Göğe çıktı dediler, kimi de üçün biri dediler,

kimisi de onun kulu ve Peygamberi dediler ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ilh...

sh:»3306

﴿٤١﴾ وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا
﴿٤٢﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ
وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٣﴾ يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ
الْعِلْمِ مَالٌ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٤﴾ يَا أَبَتِ

لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ﴿٤٥﴾ يَا
أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ
لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٦﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ أَنْتَ عَنْ آلِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمَ
لَعْنٌ لَمْ تَنْتَه لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا ﴿٤٧﴾ قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ
سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٨﴾ وَأَعْتَزِلُّكُمْ وَمَا
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي
شَقِيًّا ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا اعْتَزَلْتَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا
لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٥٠﴾ وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ
رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥١﴾

sh:»3307

Meali Şerifi

Kitabda İbrahimi de an, çünkü o bir siddik, bir Peygamber idi 41 Bir vakit babasına demişti: â babacığım!

o iştirmez görmez ve sana hiç faydesi olmaz şeylere niçin taparsın 42 Â babacığım emin ol bana ilimden

sana gelmiyen hakikat geldi, gel bana uy da seni bir düz yola çıkarayım 43 Babacığım Şeytana tapma,
çünkü Şeytan rehmana âsi oldu 44 Babacığım ben cidden korkarım ki sana o rahmandan bir azâb dokunur
da Şeytana yar olursun. Sen dedi: benim mabudlarımdan geçmekmi istiyorsun ya İbrahim? yemin ederim
ki eğer vazgeçmezsen seni muhakkak recm ederim, hem beni uzun müddet bırak git 46 Dedi: selâm sana,
senin için rabbıma istiğfar edeceğim, çünkü o bana çok lütufkârdır 47 Hem sizi Allahdan başka
taptıklarınızla bırakıp çekilirim de rabbıma duâ ederim, umulur ki rabbıma duâ ile bedbaht olmam 48
Vaktaki onları ve Allahtan başka taptıklarını bırakıp çekildi, bizde ona İshakı ve Ya'kubu bahşeyledik ve her
birini birer Peygamber yaptık 49 Ve bunlara rahmetimizden ihsanlar eyledik ve hepsine dillerdi yüksek bir
yadı sıdk verdik 50

﴿٥١﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ
رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٢﴾ وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ
نَجِيًّا ﴿٥٣﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ﴿٥٤﴾

Meali Şerif

Kitabda Musâyı da an, çünkü o bir muhlis idi ve bir Resul bir Peygamber idi 51 Hem ona Tûrun canibi
eymeninden nidâ ettik, hem de onu makamı münacatta mertebeli kurbe erdirdik 52 Ve rahmetimizden ona
biraderi Harûnu da bir Peygamber olarak ihsan eyledik 53

﴿٥٤﴾ وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ اسْمِعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ
وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٥﴾ وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ
وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٦﴾

Meali Şerif

Kitabda İsmaili de an, çünkü o cidden va'dinde sadık idi, ve bir Resul, bir Peygamber idi 54 Ve
hanedanına namaz ve zekât ile emrederdi ve rabbının indinde merdıyy idi 55

﴿٥٦﴾ وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا

﴿٥٧﴾ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾

Meali Şerifi

Kitabda İdrisi de an, çünkü o bir sıddık, bir Peygamber idi 56 Ve biz onu yüksek bir mekâna refettik

57

sh:»3309

﴿٥٨﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَّةِ
آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ
هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا
وَبُكِيًّا ﴿٥٨﴾

Meali Şerifi

İşte bunlar Allahın kendilerine in'am eylediği Peygamberlerden, Âdem zürriyyetinden ve Nuh ile beraber

taşdıklarımızdan ve İbrahim ve İsrail zürriyyetinden ve hidayete erdirdiğimiz ve intihab eylediğimiz

kimselerdendir. Kendilerine rahmanın âyetleri tilâvet olunduğu zaman ağılıyarak secdelere kapanırlardı

58

﴿٥٩﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا
الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا ﴿٦٠﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ
صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿٦١﴾
جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ
مَأْتِيًّا ﴿٦٢﴾

sh:»3310

﴿٦٢﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا
بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٣﴾ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ
كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٤﴾

Meali Şerif

Sonra arkalarından bozuk bir guruh halef oldu, namazı zayi' ettiler ve şehvetleri ardına düştüler, bunlar da "Gayya" yı boyliyacıklar 59 Ancak tevbe edip iymana gelen ve salih amel işliyenler müstesna, çünkü bunlar zerre kadar hakları yenmiyerek Cennete gireceklerdir 60 Rahmanın kullarına va'd buyurduğu Adin Cennetlerine, şüphe yok ki onun va'di icra olunagelmıştır 61 Orada hiç boş söz işitmezler, ancak bir selâm, rızıkları da vardır orada sabah, akşam 62 O o Cennettir ki kullarımızdan her kim korunur takıyy ise ona miras kılarız 63

Azgınlığın cezası bir şerre çatacaklar, denilmiş ki Cehennemde öyle bir vadîdir ki bütün dereceleri ondan istiaze eder, Gayyakuyus lisanımızda da meşhurdur.

İhtar - Burada işbu « تَقِيَا » fasılasının tekerrürü ta yukarıda Meryem kısasından geçen « تَقِيَا »

fasılasını hatırlatır. Onun için onu Cibrilin kelâmının hikâyesi ta'kib ettiği gibi burada da öyle olacaktır.

Orada Meryeme « إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ » diyen ruh, ya'ni Cebraîl burada Resululahın bir

suâline cevaben demiştir ki:

Ya Muhammed :

﴿٦٤﴾ وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا
وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٤﴾

sh:»3311

﴿٦٥﴾ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ
لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾

Meali Şerifi

Bir de rabbının emri olmayınca biz (rabbının Resulleri) inemeyiz, önümüzdeki aramızdaki ve bunun

arasındaki hep onundur ve rabbın seni unutmuş değildir 64 O bütün Semavât-ü Arzın ve aralarındakilerin

rabbi, binaenaleyh ona ibadet et ve ibadetine sebatle sabreyle, hiç sen ona bir adaş bilir misin? 65

64. ﴿وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ﴾ - Buradaki vav, istinafiyyedir. Ya'ni bir suâle

cevabdır ki bu sūâl, sebebi nüzulünden ma'lûm olabilir. Netekim İmam Ahmed, Buharî, Tirmizî, Neseî ve

daha bir cemaat rivayet etmişlerdir ki: Resulullah sallallahü aleyhi vesellem ya Cibrîl, bizi ziyaret ettiğinden

daha çok ziyaret etmeğe ne mâni' oluyor? demişti « وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ » nâzil

oldu **اه**. Demek ki bu âyet, Cebrâilin o sūâle cevabını hikâyedir. Sebebi nüzul ile âyetin nefsi mazmunu

buna karîne olabileceği gibi Sûrenin evvelinde « روحنا » diye Cibrîlin zikri geçmiş olmasından dolayı

ânifen ıhtar ettiğimiz vechile « تقيا » fasılasının tekrariyle oraya yapılan ircaı nazar dahi buna dakık bir

işaret olmuştur.

﴿٦٦﴾ وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٧﴾
أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ﴿٦٨﴾

﴿٦٨﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ
جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى
الرَّحْمَنِ عِتِيًّا ﴿٧٠﴾ ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا
صَلِيًّا ﴿٧١﴾ وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا
مَقْضِيًّا ﴿٧٢﴾ ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا
جِثِيًّا ﴿٧٣﴾

Meali Şerifi

Böyle iken insan diyor ki: her ne zaman ölürsem ileride mutlak bir zihayat olarak çıkarılacak mıyım? 66

Ya o insan hiç bir şey değil iken bizim kendisini halketmiş olduğumuzu düşünmez mi? 67 Evet rabbına

kasem ederim ki biz onları ve o Şeytanları muhakkak ve muhakkak mahşere toplıyacağız, sonra onları

muhakkak ve muhakkak dizleri üstü Cehennemın etrafına ihzar eyliyeceğiz 68 Sonra her zümreden

rahmana karşı en ziyade serkeşlik eden hangileri ise muhakkak ve muhakkak nez'edeceğiz 69 Sonra

elbette biz o Cehenneme yaslanmıya evlâ olanların kimler olduğunu daha iyi biliriz: 70 Hem içinizden hiç

biri yoktur ki mutlak ona varacak olmasın, ve bu rabbının uhdesine vacib kıldığı bir kazıyyei mahkeme

sh:»3313

﴿٧٣﴾ وَإِذَا تُلِيٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٤﴾
وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَاً وَرِيًّا ﴿٧٥﴾ قُلْ
مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا
مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ
مَكَانًا وَأَضْعَفُ جُنْدًا ﴿٧٦﴾ وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى
وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا ﴿٧٧﴾

Meali Şerif

edenlere: "bu iki ferikin hangisi makamca daha iyi ve meclis-ü mahfilce daha güzel?" 73 Halbuki biz

kendilerinden evvel meta' ve manzaraca daha güzel nice karınlar helâk etmişiz 74 De ki: kim dalâlette ise

rahman onun istediği kadar meddini uzatsın, nihayet va'dolunacak şeyi gördükleri vakit: ya azâb veya saat,

o zaman bilecekler ki kimmiş o mevkı daha fena ve iradesi daha zayıf? 75 Hidâyeti kabul edenlere ise

Allah daha ziyade hidayet verir ve bâkı kalacak olan salih ameller rabbinin indinde sevabca da daha

hayırlı akıbetçe de daha hayırlıdır 76

sh:»3314

﴿٧٧﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِينَ مَا لَمْ يُؤْتِ اللَّهُ إِلَّا مَا يَشَاءُ وَيُرِيدُ أَن يَمْدُدَ بِكَ الْقُرْآنَ مِن سَمَوَاتٍ مَّوَدَّةً مِّنْهُ فَسَخَّرَهَا عَلَيْهِ إِسْرًا فَتَلَا عَلَيْهِ كَلِمَاتٍ يُسْمِعُ الْكَافِرِينَ إِسْرًا وَيَسْمَعُ الْإِنسَانُ نَجْوَى الْكَاذِبِينَ وَأَجْرُهُ لَعْنَةُ اللَّهِ الْكَلِيمِ ﴿٧٨﴾ أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٧٩﴾ كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٨٠﴾ وَنَرِثُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨١﴾ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِّيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ﴿٨٢﴾ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٣﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ﴿٨٤﴾ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ

عَدَاً ﴿٨٥﴾ يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفَدَاً ﴿٨٦﴾
وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرِدَاً ﴿٨٧﴾ لَا يَمْلِكُونَ
الشفاعةَ إِلَّا مَنْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٨٨﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ
الرَّحْمَنُ وَلَدًا ﴿٨٩﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْعًا إِدًّا ﴿٩٠﴾ تَكَادُ
السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا
﴿٩١﴾ أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾

sh:»3315

﴿٩٢﴾ وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٣﴾ إِنْ كُلُّ مَنْ
فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتَى الرَّحْمَنِ عَبْدًا ﴿٩٤﴾ لَقَدْ
أَحْصَيْهِمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٥﴾ وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَرْدًا
﴿٩٦﴾ إِنْ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ
الرَّحْمَنُ وُدًّا ﴿٩٧﴾ فَإِنَّمَا يَسْرِنَاهُ بِلِسَانِكَ لِنُبَشِّرَ بِهِ
الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لُدًّا ﴿٩٨﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ

قَرْنٌ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ﴿٣٣١﴾

Meali Şerifi

Şimdi şu küfredip de bana muhakkak mal ve veled verilecek diyen herifi gördün 77 Gaybe muttali' mi olmuş? Yoksa rahmanın huzurunda bir ahid mi almış? 78 Hayır biz onun dediğini yazacağız ve kendisine azâbdan bir med çekeceğiz 79 Ve o söylediği şeyleri hep elinden alacağız da o bize tek başına gelecek 80 Tuttular Allahtan başka ma'budlar edindiler ki kendilerine izzet ve kuvvet olsunlar diye 81 Hayır yarın ibadetlerini inkâr edecekler de aleyhlerine zidd olacaklar * Görmedin mi biz o Şeytanları o kâfirlerin üzerine salmışız onları kaynatıp oynatıp kıvrandırıyorlar 83 Aleyhlerinde acele etme, biz onlar için ancak bir sayı sayıyoruz 84 Müttekileri vedf halinde (bir mes'us olarak) huzuru rahmana cem'edeceğimiz gün 85 Mücrimleri de susuz olarak Cehenneme sevkedeceğiz 86 Rahmanın nezdinde bir ahd almış olan kimseden başkaları şefaate malik olamayacaklar 87 O rahman veled edindi

sh:»3316

dediler 88 Kasem olsun pek ağır pek şeni' bir cür'ette bulundunuz 89 Az daha ondan Gökler çatlıyacak ve dağlar yıkılıp yerlere geçecek 90 O rahmana veled iddia ettiler diye * Halbuki veled edinmek rahmana yaraşmaz 92 Göklerde ve Yerde hiç bir kimse yoktur ki o rahmana kul olarak gelecek olmasın 93 Kasem olsun ki hepsini ihşa etmiş, hepsini sayıile ta'dad buyurmuştur 94 Ve hepsi Kıyamet günü ona tek olarak gelecektir 95 İyman edip salih işler yapanlar muhakkak, rahman onlar için bir meveddet (bir sevgi) verecek gönüllere sevdirecektir 96 Sırf o Kur'anı senin lisanınla şunun için müyesser kıldık ki onunla müttekileri müjdeliyessin inad edenleri de inzar edesin 97 Hem onlardan evvel nice karn helâk ettik, hiç onlardan birini hissediyor musun, yâhud gizli bir seslerini işitiyor musun? 98

77. ﴿أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ الْخ﴾ - As ibni Vâil sebeble

nâzil olmuştu, şöyle ki: onda Hubab radiyallahü anhin bir alacağı vardı onu istedi. Buna karşı Âs, hayır dedi: tâ ki Muhammede küfredesin, Hubab lâ vallahi dedi: ben Muhammede aslâ küfretmem ne hayatımda ne mematımda ne de ba'solunduğum zaman As, hâ dedi ba'solunduğu zaman gel bana o vakit benim malım ve evladım olacak, alacağını sana veririm أه. Ya'ni obirlerini andıktan sonra işbu gödüğün kâfirin kıssasını da haber ver.

